

6. Ratkaise differentiaaliyhtälö

$$x' = tx^2, \quad x(0) = 1$$

numeerisesti aikavälillä $0 \leq t \leq 1$

- (a) Eulerin menetelmällä, askelpituus $h = 0.25$.
- (b) Parannellulla Eulerilla, askelpituus $h = 0.5$.
- (c) Runge-Kutalla, askelpituus $h = 1$.

Esitä tulokset (yhtenä tai useampana) taulukkona, jossa selkeästi $t^{(k)}$:t ja $x^{(k)}$:t.

Laplace-muunnoksiin liittyviä kaavoja

Annettu $f(t)$, merkitään $F = \mathcal{L}f$, eli $F(s) = \int_0^\infty \dots (?) \dots dt$.

$$(\mathcal{L}f')(s) = sF(s) - f(0), \quad (\mathcal{L}f'')(s) = s^2F(s) - sf(0) - f'(0),$$

$$(\mathcal{L}f^{(n)})(s) = s^n F(s) - s^{n-1}f(0) - \dots - sf^{(n-2)}(0) - f^{(n-1)}(0),$$

$$\mathcal{L}\left\{\int_0^t f(\tau) d\tau\right\}(s) = \frac{1}{s}F(s),$$

$$\mathcal{L}\{e^{at}f(t)\}(s) = F(s-a), \quad \mathcal{L}(f(at))(s) = \frac{1}{a}\mathcal{L}f(s/a).$$

Muunnoksia:

$f(t)$	$F(s)$
1	$1/s$
t^n	$n!/s^{n+1}$
e^{at}	$1/(s-a)$
$\sin \omega t$	$\omega/(s^2 + \omega^2)$
$\cos \omega t$	$s/(s^2 + \omega^2)$
$\sinh at$	$a/(s^2 - a^2)$
$\cosh at$	$s/(s^2 - a^2)$

Numeerisia menetelmiä yhtälölle $x' = F(x, t)$:

- Euler: $x^{(k)} = x^{(k-1)} + hF(x^{(k-1)}, t^{(k-1)})$.
- Implisiittinen Euler: $x^{(k)} = x^{(k-1)} + hF(x^{(k)}, t^{(k)})$.
- Paranneltu Euler: $x^{(k)} = x^{(k-1)} + \frac{h}{2}(c_1 + c_2)$, missä

$$c_1 = F(x^{(k-1)}, t^{(k-1)}),$$

$$c_2 = F(x^{(k-1)} + hc_1, t^{(k-1)} + h).$$

- Runge-Kutta: $x^{(k)} = x^{(k-1)} + \frac{h}{6}(c_1 + 2c_2 + 2c_3 + c_4)$, missä

$$c_1 = F(x^{(k-1)}, t^{(k-1)}),$$

$$c_2 = F(x^{(k-1)} + \frac{1}{2}hc_1, t^{(k-1)} + \frac{1}{2}h),$$

$$c_3 = F(x^{(k-1)} + \frac{1}{2}hc_2, t^{(k-1)} + \frac{1}{2}h),$$

$$c_4 = F(x^{(k-1)} + hc_3, t^{(k-1)} + h).$$